Ч. 125 Неділя 6 (18) червня 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Ґавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Голоси праси о угоді. — З угорского сойму).

Як вже доношено, буде небавом скликаний виконуючий комітет правиці а угодовий закон, по полагодженю его в угорскім соймі, буде виданий на основі §. 14. Ті вісти потверджують і инші часописи. Linzer Volksblatt пише: „То, що угода буде в Австриї заведена на основі §. 14, розуміє ся само собою. Дальше можна приймити за певну річ, що рада державна буде скликана в другій половині вересня. Правительство має попередити скликане ради державної в двоякий спосіб: Буде мусіло безусловно увійти в порозуміне з правицею, аби згодити ся з нею що до ухваленя угоди, але дуже можлива річ також, що буде мусіло в якийсь спосіб зблизити ся і до німецких опозицийних товариств, аби їх наклонити до понехання обструкциї.

Словіньска часопись Slovenec доносить, що виконуючий комітет правиці збере ся на наради на другий тиждень. — В кругах парляментарних оповідають, що полудневo-славяньский клюб має небавом розвязати ся. Той клюб невдоволений з політики правительства а також з політики Чехів і Поляків і хоче свобідно стояти поза правицею. То само доносить N. W. Abendblatt з Марбурґа. Именно словіньский посол соймовий др. Розіна на зборах виборців в Сьв. Николаю, обговорюючи ситуацию, заявив, що положенє в стирийскім соймі таке, що Словінці будуть мусіли відвернути ся від правительства.

Праса австрийска розбирає всесторонно компромісову угоду з Угорщиною і, розуміє ся, займає в тій справі всяке становище. І так. N. fr. Presse каже у передовій статі: „Тун побіджений. Давну нещасливу угоду Біліньского задержано майже в цілости. Угорщина буде рости австрийскими грішми. Нова орґанізация австро-угорского банку буде новим жерелом невгоди. Як давнійше, так і тепер Угорщина буде ссати з нас послідну каплю крови. Угорщина стала вже самостійною державою. Дуалізм грубо зарисований". Так пише ся у передовій статі, а в рубрицї „Ekonomist" сказано: „Компроміс усторонив всякі остроти. Спільність митово-торговельна удержана щасливо, а ся спільність причинить ся до сильнійшого розвою господарских відносин в обоїх половинах монархії". N. W. Tagblatt пише у передовій статі: „Компроміс заключено не для Австриї, а для удержаня кабінету ґр. Туна. Угри пересадили все, що хотіли. Нас обрабовано". А в економічній рубрицї читаємо: „Добре, що вже настав мир на господарнім поли. Австрия задержить своє великодержавне становиско. Сель таки мусів підчинити ся. Він, а не ґр. Тун їздив на переговори. Розрив був би для Австриї погубний. Все покінчене. Можемо надіятись лучших часів".

Комісия фінансова угорского сойму приймила в цілости предложенє, дотикаюче упрaвильненя митово-торговельних відносин. — Міністер торгов. і заявив в комісиї, що крім угоди умовили ся оба правительства о такі справи: 1) Знесенє обороту млива, 2) спільне підпиранє державних желізниць в обох половинах монархії, 3) справи конзулярні, 4) орґанізация фахових референтів при заграничних репрезентациях, 5) товарова статистика, 6) знесенє тирольского збіжевого мита до 1904 р., 7) охорона патентів, 8) пробки товарів, 9) управильненє товарового руху, 10) охоронні зарядженя против штучних вин і фальшованя господарских продуктів, 11) умова що до спільних конференций митових і торговельних.

Новинки.

Львів дня 17-го червня 1899.

— **Іменованя.** Львівский висший суд краєвий іменував судовим авскультантом дра Йос. Серковского, почтового офіцияла у Львові. — П. Міністер рільництва іменував адміністрацийного концепіста львівскої дирекциї домен і лісів Казимира Тиховского ад'юнктом адміністрацийним.

— **Сіль для худоби.** Ц. к. краєва Дирекция скарбу оповіщує, що в сім місяци розпічне ся продаж соли для худоби в ц. к. салінарнім заряді в Калуши.

— **Про канонічну візитацию** деканата затварницкого пишуть: Минає 62 літ як наші підбескидскі Лемки не бачили свого Архієрея, то-ж з тим більшою утїхою і одушевленем витають Владику Константина, котрий власне тепер предпринимає канонічну візитацию деканата затвар-

3)

О СПАДЩИНУ.

(Повість з анґлійского).

(Дальше).

Дня 2 цьвітня був Валентин Джернем вже третий день в Аллянбай і зрана того дня вже не стало єму терпцю. Лице, яке вкрало ся єму в его душу, вабило его назад до Льондону. Він був чоловіком, котрий не міг ніколи навикнути до того, щоби над самим собою запанувати. А его так тягнуло до Льондону, що він не міг тому оперти ся.

— Мушу єї конче ще раз побачити, та й побачу — говорив він сам до себе; може бути, що коли єї ще раз побачу, то переконаю ся, що то звичайне лице і переможу свою дурноту. Але побачити єї мушу. По 5-ім буде Джордж коло мене; тогди годі буде робити, що схочу. Мушу побачити єї ще перед пятим.

Валентин Джернем був скорий до всего, що робив, отже не довго надумував ся, що єму робити і сказав своїй теті, що деякі справи змушують его вертати до Льондону. В полудне вибрав ся пішки з Аллянбай до Плімут, сів до почтового воза, котрий відходив по полудни і в день опісля приїхав до Льондону.

Була 1 година, коли капітан Джернем побачив ся знову в добре звістнім шинку, де сходили ся люди від кораблів; хоч і як то ще вчасно було а вже розпочали ся тут були крики і піятика.

Господар видивив ся немало здивований, коли побачив капітана „Пізарра" в дверох.

— Ей, капітане — відозвав ся він — мені здає ся, що ми не мали Вас тут перед пятим побачити?

— Я мав тут деякі орудки і надумав ся инакше.

— То мене дуже тїшить — сказав на то Денис Вейман — приходите як-раз в пору, щоб пообідати зі мною і з моєю жінкою. Сідайте собі і не давайте просити ся, розгостіть ся так як би у себе дома.

Капітан був чоловіком занадто доброго серця, щоби не приймити запрошеня, котре як здавало ся було таке щире. Впрочім він хотів довідати ся чогось більше про молоду сьпівачку Емілію Мільзом.

Отже він пообідав з паном Вейманом і его жінкою і підчас сеї гостини розпитував ся все лиш про тоту дівчину з чудним голосом.

Єму прийшло ся почути відповіди, котрі зробили єму велике розчароване.

Він допитував ся, чи тота дівчина буде вечером сьпівати в шинку, а господар відповів єму:

— Ні; нинї пятниця. Она сьпіває у мене лиш що понеділка, середи і суботи.

— А щож робить в инших днях тиждня?

— Того не знаю, але єї батько чей буде тут пополудни, то Вам скаже. Чуєте, капітане, здає ся, що тота дівчина щось Вам зробила — додав господар і усьміхнув ся.

— Може бути — відповів Валентин Джернем. — Може дуже легко бути, що я досить дурний, коли задивив ся на хороше лице і не досить мудрий, щоби укривати мою дурноту.

— Мені треба скочити до Ресерґайс — сказав наконець пан Вейман; — ти, Нансі, доглядай за той час гостий. А Ви, капітане, можете розгостити ся в малій комнатці, там Вам з Вашою люлькою і ґазетою буде вигідно. Дуже можливо, що Том Мільзом загляне під вечер; він Вам все розповість про свою доньку, чого Вам потреба.

Потім господар вийшов, а Валентин зайшов до малої комнатки, де змучений нічною їздою зараз і заснув. Не було то покріпляюче спанє. Він сидів в невигідній поставі на твердім деревлянім стільци, сперши ся заложеними руками на стоячий перед ним стіл і поклавши голову на руки. Від слабого і зле горячого огню, на котрім горів лихий вугiль і мокре дерево, розходив ся по хатї неприятний дим.

Не дивниця, що при такім воздусї і в так невигідній поставі Валентин мав недобрий сон.

Єму снило ся, що він заснув в білий день в своїй кабінї на корабли „Пізарро", що відтак нараз збудив ся і доокола него було темно. Єму снило ся, що він відтак напомацки допукав ся сходів, і аж на поклад.

Там на горі була як і в долинї ніч і темнота і замість якогось руху, якоїсь роботи була там дуже самотна і глуха тишина. Так було глухо і тихо, як би всї на корабли повимирали і всюди доокола на воді не було житя, а корабель анї не рушав ся.

Капітан кликав, але его голос лунав серед темноти і минав ся. Опісля серед тої темноти на сьвітї показало ся слабе сьвітло звізд

ницкого. Дня 5-го червня о годині $9^1/_2$ перед полуднем звістили вистріли в моздірів приїзд Архієрея на зелізничу стацию в Устріках долїшних. Тут повитали его представителї духовеньства чотирох деканатів, властий правительственних, автономічних, школи і сусїдних громад, а відтак в супроводї о. пралата Войтовича і секретаря о. Ом. Погорецкого пустив ся Архієрей в дальшу дорогу. По дорозї стояли коло своїх церквей численно зібрані громади з процесиями та радістними окликами витали свого Владику. В Жолобку, на границиї деканата затварницкого, дочернім селї парохії Чорної, Архієрей, по привитаню его о. деканом Мигуловичем і представителем громади, вступив до церкви і відправивши в нїй молебень і удїливши зібраним архієрейского благословеня удав ся в дальшу дорогу до Чорної. В Чорній, при гарній брамі триюмфальній ожидали Архієрея: духовеньство цїлого деканата, сотки народу з братствами церковними і процесиями. Тут старенький віком провізор церковний при короткій промові вручив Архієреви хлїб і сіль, а в церкві о. декан віддаючи ему ключі, висказав велику радість цїлого населеня, що Преосьвященний. не уважаючи на труди і мозольну подорож в таким гірскім і розкиненім деканатї, зволив посїтити его. З Чорної удав ся Архієрей до Скородного, а відтак до Поляни, Хревта. Телешниці і до Райского, де дня 11-го с. м. осьвятив торжественно тамошну церков. Візитация канонічна закінчить ся дня 22-го с. м. в Лютовиєках архієрейским посьвященем новозбудованої церкви.

— **Господарске віче.** Ві второк по Зелених сьвятах т. є. 20-го с. м. н. ст. о 2-ій годинї по полуднї відбуде ся заходом товмацкої філї „Просьвіти“ економічне віче в Олеши. з слїдуючими рефератами: 1. про асекурацию худоби; 2. про хлїборобскі спілки на Українї (артілї); 3. яка форма кредиту найвідповіднїйша для наших хлїборобів; 4. Про спілки промислові і торговельні. По кождім рефераті дискусия. Запрашаємо чєстне селяньство і інтелїґенцию, щоби зволили численну а живу участь взяти в тім вічу. — *Виділ.*

— **Украдені карабіни.** У войскового рушникаря під ч. 5 при ул. Вроновских у Львові, украдено два карабіни, що були там в направі. Один карабін був системи Манлїхера, другий Верндля.

— **Жертвою обманьства,** якого часто допускають ся супротив селян львівскі злодїї. став онҍгди Федько Телишевский з Підкаменя, що прибув до Львова за службою. Якийсь молодий обманець причепив ся до него і пізнавши, що Телишевский сьвіжо прибувший до Львова селянин, обіцяв ему зараз виробити місце та відобрав ему книжку службову і 3 зр. 25 кр. на закупно місского одїня. Відтак завів его до перехідної камениці ч. 11 при ул. Осолиньских, велїв ему ждати в сїнях, а для більшої певности дав ему держати парасоль. Бідний Федько не підозріваючи нїчого злого, ждав в сїнях цїлих кілька годин, аж вкінци вечером зголосив ся в полїциї, бо не мав де переночувати.

— **З Станиславова** доносять, що онгди помер в тамошнїм шпитали Олекса Канкан, которого — як ми сими днями писали — страшно покалїчив ґранат.

— **Сильний вітер,** що шалїв 14 с. м. в околицях Болехова, налетїв між стациями Лисовиці-Болехів на поїзд, та вирвав з одного вагону двері. Дитина, що стояла при дверех, вилетїла з поїзду та вихор заніс єї на сусїдну сїножать. Мати дитини, зарібниця тартаку з Вигоди. вискочила за дитиною з поїзду, але також так щасливо, що не потерпіла нїчого. Дитина лежала жива та здорова на сїножати. Поїзд, що спинив ся зараз, забрав дитину враз з матїрю в дальшу дорогу. До Вигоди, де пішла згадана зарібниця, приїхала судово-лїкарска комісия. аби списати протокол та пересьвідчити ся, чи двері не відчинили ся часом по причині недогляду кондуктора.

— **Намальований офіцир.** Один молодий російский офіцир залицяв ся до доньки фарбяря в Москві. Старий батько бачив, що то нїчим добрим не скінчить ся, тож заборонив офіцирови вступу до свого дому. Але той нїчо собі з того не робив, ходив дальше та баламутив панночку. Вкінци вже було того батькови панни за богато. Коли одної днини прийшов офіцир в гостину, батько зловив его та понурив его голову у фарбі, приладженій на якісь материї, а відтак позволив ему відійти. Коли офіцир вернув домів, хотїв позбути ся при помочи мила немилої краски лиця. Так щож! Всї проби були пусті. Тодї нещаслива жертва мести фарбяря пішла до ґенерал губернатора Москви з жалобою. Ґубернатор насварив вправдї офіцира, але казав фарбяреви обмити ему лице. Та на се сказав гордо фарбяр, що довго намучив ся, заким винайшов таку фарбу, що нїколи не змиє ся. Цїкаво би бачити офіцира в тій хвили, як почув се. Тепер мусить піддати ся хемічним дослїдам, та допєрва за кілька недїль дістане его лице назад звичайну свою краску.

— **Злочин в Неаполи.** Дневники в Неаполи пишуть в сих днях о злочинї, якого допущено ся в однім з тамошних готелїв: Перед кількома днями приїхав до готелю „du Globe“ молодий мущина з молодою, дуже гарною жінкою. На лїстї подорожних записав ся „Оттон Кецїсловский з жінкою“, турист з Нїмеччини, родом з Угорщини. В Неаполи пересидїли чотири днї. Вечір 9 с. м. зажадав Кецїсловский рахунок та сказав, що вирівнає его завтра, бо жінка мусить відобрати передше гроші з почти. Другої днини звернуло увагу служби те, що молода пара не виходила з комнати. Виломлено двері та побачено, що обоє подорожні неживі. Лежали коло себе — він з револьвером в руцї. Бачить ся застрілив наперед єї, а відтак стрілив до себе. В клунках самоубийника найдено військовий пашпорт, виставлений на імя барона Леопольда Адрияна Вербурга з Відня. Слїдство віденьскої полїциї виказало, що Кецїсловский служив при гузарах і був здеґрадованим офіциром. Пашпорт Вербурґа украв і ним послугував ся за границею. Убита ним женщина була жінкою одного мадярского властителя більшої посїлости. Она утїкла з Кецїсловским, забравши мужеви значну скількість гроший.

Господарство, промисл, торговля, гіґієна і вихованє.

Ради господарскі.

— В о ж е н е г н о ю в л ї т і. Попри сапане та підгортане і другі роботи важне есть в лїтї також вивожене гною на поле. Гній на купі в теплій порі псує ся борзо і длятого треба его у відповідній порі вивозити на поле. Хто сїє ріпак, той не буде в клопотї, де подїти гній, але хто не сїє ріпаку, той нераз не знає, що ему вдїяти. Длятого треба завчасу подумати о тім, щоби було готове поле до вивоженя на него у відповідній порі гною, ось може н. пр. по першім скошеню конюшини. Дуже добре можна також гноїти тепер під Іванове житo, котре сїє ся вже в половині липня. Гній на поли треба зараз розкидати і переорювати, бо він лїтом на воздусї далеко борше розкладає ся, як зимою. Рівночасно з приорюванєм гною нищить ся і буряни. коли би они зараз по з'ораню показали ся, то треба поле добре стягнути боронами а зі слїдуючим оранєм підождати, аж поле добре заросте, бо тогди буряни будуть служити заразом і на зелений гній. Опорожнені поля треба зараз

і в сім невиразнім осьвітленю прилетїв до него через море нїби якийсь дух — лице его яснїло до него під сьвітлом зьвізд.

То було лице дівчини, котрої сьпіву він недавно слухав.

Дух той сунув ся щораз близше і близше. Той дух підняв білу прозору руку і показав на якийсь, студений білий камінь нагробний, що виставав з мутної води.

Сьвітло зьвізд осьвітило той камінь а сплячий прочитав на нім напись В а л е н т и н Д ж е р н е м прожив 33 лїт.

Мореплавець нараз крикнув і в тім пробудив ся, а коли отворив очи, побачив перед собою чоловіка, котрого звали „Чорним Мільзомом“. Він сидїв на противнім кінци стола і в сїй хвили видивив ся на него.

— Алеж то Ви, капітане, неспокійно спали! — сказав той чоловік; — я зайшов сюди, гадаючи, що застану Дениса Веймана, і придивив ся, як то Ви собі по обідї спите. Я ще не видів, щоби хтось так неспокійно спав.

— Менї щось недоброго приснило ся — відповів Джернем і схопив ся на рівні ноги.

— Вам приснило ся щось недоброго! А щож Вам снило ся, капітане?

— Ваша донька!

ГЛАВА ДРУГА.

Темної ночи.

Заким ще Тома Мільзом, званий також Чорним Мільзомом міг висказати своє здивоване, з'явив ся у малій комнатцї, де вже було темно, господар, що вернув вийшовши перед тим за якоюсь орудкою.

Мільзом розповів Денисови Веймановн, що застав капітана неспокійно сплячого, а коли они на него трохи наперли, то Валентин Джернем розповів свій сон так щиро і отверто, як то звичайно говорив всюди о своїх особистих справах.

— Я не розумію, чому би то мав бути такий недобрий сон — відозвав ся Денис Вейман, коли капітан скінчив розповідати. — Вам попросту снило ся, що Ви були на мори, коли вода дуже спокійна, то прецї цїле значінє сну.

— Ба, але тота тишина! Я знаю що то спокійна вода, але я собі не пригадую, щоби я колись в житю щось подібного видів, як то, що менї снило ся. А відтак тота самотність; на кораблї не було нїкогісенько лиш я сам один, не було анї живої душі, щоби відозвала ся, коли я кликав. А тото лице; оно було таке страшне, то лице, — сьміяло ся до мене а все-таки в тім делїкатнім усьміху було щось грізного. А тота рука, що показуала на нагробний камінь! А чи Ви знаєте, що менї в грудни скінчило ся трийцять і три лїт?

Мореплавець закрив собі лице обома руками і так сидїв хвильку задуманий. Хоч і як він був відважний та не бояв ся нїчого, а всетаки забобонність людий его стану мала над ним якусь силу і недобрий сон мимо волї робив на него враженє.

Господар перший перервав мовчанку. — Та хто би собі, капітане, такими дурницями голову сушив! Ви спали в невигіднім положеню і Вам приснив ся такий самий недобрий сон як богато иньших. А що скажете на то, якби ми собі в що заграли і чого напили ся? Абисте таки знали, капітане, Вам треба трохи забавити ся.

Валентин Джернем пристав на то, принесено карти, а щедрий мореплавець, що готов був завсїгди запрошувати людий готових забавити ся его коштом, казав поставити болю пуншу.

Заграли собі „Всї чотири“; і як то звичайно буває в таким товаристві, так стало ся тепер і капітанови Джернемови. Він зразу виграває, а наконець програв, і то програв значно більше, як виграв. Грав може годину і випив кілька склянок пуншу, заким щастє обернуло ся і показала ся потреба добути свій шкіряний полярес, набитий золотом і банкнотами, так що аж мало не попукав. Коли-б не пив був того пуншу, то був би може не хвалив ся своїми богатствами перед тими двома людьми. На нещастє від того напитку змішаного сильно з румом, покрутило ся ему в голові і він забув зовсїм на свого книговодця. За кождий раз, коли треба було платити страту, він отвирав свій полярес, а кілько разів его розложив, то Денис Вейман і Чорний Мільзон мало таки що его не з'їли очима, так цїкаво і з під ока зиркали до него.

Чим довше грали, тим більше капітан був роздразнений. Він ставив зразу мало, так що его страти виносили лиш кілька фунтів. Але его то гнївало, що він програє. Він хотїв відограти ся; а коли Мільзом встав і хотїв іти, зажадав капітан, щоби він грав дальше.

— Ви менї не втечете — сказав він; — я хочу і мушу відограти ся.

Чорний Мільзом показав на малий годинник, що стояв в кутику комнати.

Осьма година минула — сказав він; — а менї треба іти звідси пішки пять миль до дому. Моя донька, моя Міля, буде ждати на мене, буде журити ся, що стало ся з її батьком.

Роздразнений грою і завернувши собі голову міцним напитком Валентин Джернем і забув на сьпівачку. Аж коли почув еї імя, станулo ему еї красне лице знов перед очами.

— Ваша донька! — замуркотїв він, — Ваша донька! Ага; тота мала, що тут недав-

підкинути, щоби стерня і корінці могли перегнивати.

— Що то туберкульоза (сухоти) і яка на ню рада. (IV.) Проф. Коберт (з Ґрайфсвальде) доказував, що доси нема ніякого окремого ліку на туберкульозу, т. зв. зеренковатих (міліярних) туберкулів годі спинити а так само ґальопуючі сухоти. На туберкули, котрі можна хірурґічно лічити есть дуже добре средство йодоформ. В самих перших початках сухіт (туберкульози легких) можна їх фізикально-дієтетичною курациєю (або т. зв. курациєю Бремера, лиш трохи зміненою) так добре лічити, що не потреба ніякого ліку. Таку курацию відповідно до натури хорого треба розпочинати тим, що дає ся єму креозоту (але з сим средством треба бути осторожним), ліків скріпляючих, додаючих апетит і відживляючих, ліків против горячки і т. п., а відтак зачинає ся вгадану повисше курацию, в котрій найважнійше то, щоби бути на сьвіжім чистім воздусї, мати великий спокій, не мучити ся ходом або роботою, не гризти ся, уживати мірного руху і добре живити ся. Добре есть також вдихувати пару з терпентинового олію або камфори. Також добре есть запускати в тіло камфорового олію або цинамонової кислоти (квасу). О лїченю туберкульози цинамоновою кислотою говорив проф. Ляндерерс (зі Штутґарту) — спосіб котрий він придумав і випробовав через девять літ. Він дуже захвалює сей лік, тим більше, що цинамонова кислота і її соки не суть шкідливі, не троячі; здоровим зовсїм не вадять, а туберкулїчним помагають. Коли хорому на сухоти запустити в тіло цинамоново кислої соли, то в недужім збільшує ся скількість т. зв. білих тілець кровних; они осїдають в хорих місцях тіла, дістають ся аж там, де загнїздили ся туберкули, втягають в себе зігнилу сировату материю і доводять до того, що рана заблизнює ся. Лїчене цинамоновою кислотою не есть так легке, але кождий лікар може того вивчити ся.

Всячина господарска.

— Волосє дуже добре мити напаром з румянку. Масне і брудне волосє від того добре очистить ся, а коли оно біляве (бльонд) то задержить довго свою природну барву.

— На гостець (ревматизм) має бути дуже добра селера, а її уживає ся так: Одну селеру треба варити в склянці води через чверть години, додати дрібку соли і пити що дня рано натще. Спосіб дуже простий і дешевий, можна спробовати; коли не поможе то певно не зашкодить.

— Закрасити мох, солому і т. п. можна слїдуючим способом: До чверть лїтра кипячої води дати 30 ґрамів галуну і 15 ґрамів розпущеного індиґокарміну. Обчищений мох, солома, листочки і т. п. мочить ся в тій крацї, стрясає ся і сушить ся на продувнім або теплім місци лиш не на сонци, бо краска зблїдне. Коли краска має бути ясно зелена, то треба додати трохи пікринового квасу.

Переписка господарска.

Н. Т. в Суливі: Хто іменно виробляє машинки до роблення щільників або сотів (з польска — плястрів) і яка їх цїна, того не знаємо. Віднесіть ся з запитанем до фірми Prokop und Schulz in Friedland, Böhmen, котра торгує всїлякими приборами потрібними до пчільництва і певно має також і ті машинки, а она поінформує Вас і подасть Вам цїну. Вишлїть також запитанє на слїдуючу адресу: Raimund Friedrich, Leiter der Ersten Wiener-Bienenzuchtanstalt in Wien XVIII, Gersthoferstrasse 34. В обох случаях треба писати по нїмецки.

Ю. Д. в Д.: В доповненю до попередної відповіди мусимо тут сказати ще кілька слів про комаху, звану по нїмецки Bienenwolf. Єсть то оса вовкун (Philanthus triangulum або pictus) котра буває 9 до 16 мілїм. довга, має на чорних обручках кадовба жовті смужки, на серединї зверха каблуковато звужені, так що чорна краска творить нїби трикутник. Голова єсть дуже груба, а на ній переважає біла краска. Вовкун кидає ся на пчолу підчас коли она збирає поживу, обезсилює її заким она ще зможе взяти ся до оборони, а відтак вхопивши її ніжками несе до своєї нори, котру собі вертить в земли на яких 30 цент. глубоко. В кождій такій норі зносить самичка вовкуна по однім ячку, а до того потребує 4 до 6 пчіл, щоби молоденький червачок, коли виклює ся з ячка, мав чим живити ся. Кілько ячок знесе самичка вовкуна, тілько й нор мусить собі робити.

Мария Ш. в Станк.: 1) Молоко з кровію у корови буває иногді при запаленю вимени або дійки а найчастїйше від того, коли хтось не уміє доїти, за надто натягає дійку а в ній прірве ся якась кровоносна судинка (жилочка). Випливаюча тогди кров мішає ся з молоком і закрашує єго на червоно. Хороба та може дуже довго тягнути ся, бо за кождий раз при доєню розриває ся тота жилка. Коли корова добре годована, має богато крови, то иноді в таких случаях пускають крові кров. Треба оглянути вимя і дійку, чи де не спухли, чи нема якої ранки, струпка або ґулї. Корові треба давати скупо їсти, щоби не творило ся богато молока, треба держати чисто, добре підстелювати, давати часто на прочищене ґлявберскої соли, а молоко з болючої дійки доїти окремо, уважно і делїкатно, не тягнути а більше витискати, щоби не розірвати знову жилки; молоко зі здорових дійок треба так само окремо доїти. Коли би дійка спухла, то треба її обмивати теплим румянком а відтак розмастити камфоровою мастию (1 ґрам камфори, 10 ґрамів вазеліни). Впрочім може порадити лиш ветеринар, бо може бути, що треба би до дійки запускати який десінфекційний лік. — 2) На бородавки у корів найлїпша монохльорова оцтова кислота (монохльор. оцт. квас); її розпускає ся у воді в малій фляшцинцї і що рана та вечера мастить ся бородавки за помочию пензлика. Средство се треба держати в темній фляшцинцї і в темнім сухім місци та треба уважати, щоби тим пальців собі не замастити. Не знаємо лиш, чи то средство дістанете у Вашій аптицї.

Лїтература господарска.

— Шкільний огород, написав Антін Глодзїньский, накладом руского товариства педаґоґічного, 162 сторін, 8-ка з ілюстрациями і плянами. Польска ґазета господарска „Rolnik" так пише о сій книжці: „Трактує о городовинї і садівництві, єсть працею ориґінальною, не дилетантскою, але правдиво фаховою. Учитель народний знайде в тій книжці запас відомостий городничих вповнї вистаючий, а ясно і приступно поданий. Придало би ся щось подібного і в польскім язицї.

— O Pogodzie Kazimierza Schulca, доцента краєв. висшої школи рільн. в Дублянах, 156 сторін, 8-ка (Biblioteka Macierz-и polsk-ої) цїна 28 кр.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— Виставa селяньскої худоби з равского повіта відбуде ся в Раві дня 26 с. м. Рівночасно відбуде ся і преміоване, на котре призначено 1000 корон сріблом; крім того взірцевий годівельник дістане даром від Ст. Смїньского з Замку, ялївку вартости 400 корон.

Цїна збіжа: Відень 15 червня: Пшениця 9.05—10.30; жито 7.55—7.90; ячмінь 6.70—9.00; овес 5.70—6.80. — Тернопіль 10 червня: пшениця 8.35—8.40; жито 6.05—6.20; ячмінь 5.20—5.40; овес 5.30—5.40; кукуруза (стара) 0.00—0.00; гречка 6.40—6.50. — Чернівцї 13 червня: Пшениця 9.25—9.50; жито 6.90—7.00; ячмінь (броварний) 5.50—6.00; овес 5.50—5.75; ріпак 00.00—00.00; кукуруза 4.90—5.00.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 17 червня. Politische Correspondenz доносить з Петербурга, що там нїчого не знають о приїздї румуньского короля на царский двір.

Париж 17 червня. Поанкаре зрік ся задачі утвореня кабінету. Супротив того запросив Любе на нинї на конференцию президентів палати і сенату. Утворене кабінету поручить імовірно Делькасому або Вальдек-Руссо. — Суд поліциї засудив товаришів Христіяниого: двох на 3 місяцї вязницї, одного на місяць, одного на два місяцї, двох на 14 днів, а одного на 200 франків карн. Одного обжалованого увільнено.

Галіфакс 17 червня. В копальнях вугля в Калїдави лучив ся вибух ґазів. Погибло 120 робітників; доси добули двайцять трупів.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий**

но сьпівала, тота красна дївчина!

Єго голос був трохи охриплий, єго вимова невиразна. Тамті оба намавляли Джернема, щоби він пив, але самі пили лиш дуже мало. Та й тягнули єго за язик, а капітан виговорив ся з тим, що умовив ся з братом, щоби они тут війшли ся. Коли же вгадав о тій стрічи, то й не видержав, щоби не розповісти яке він мав щасте в своїх послїдних інтересах; при тім ще й щось иншого наговорив, з чого тамті оба здогадали ся, що він весь свій заробок має при собі.

— Осип хотів, щоби я свої гроші зложив в банку — сказав він — але о тих злодюгах банкирах не хочу нїчого й чути. Мій брат Джордж то однїсенький банкір, котрому я вірю і буду ще вірити.

Мільзом уперся при тім, що він мусить іти, а капітан казав, що він мусить відограти ся. Почала ся суперечка, аж Денис Вейман взяв ся їх мирити.

— Я Вам щось скажу — відозвав ся він; — коли капітан хоче відограти ся, то зовсїм справедливо, щоби відограв ся. А що, як би ми пішли до Вас, Мільзоме! Чей же дасте нам якусь перекуску. Щож Ви на то?

Мільзом зробив на то дурне лице і заклопотаний не знав що сказати. — Моя хата за бідна для такого джентьмена як капітан — відповів він. — Моя донька Емілія постарала би ся всіма силами, щоби нас чимсь приймити, але у мене таки дуже бідно.

— Таже я знов не такий великий пан! — відозвав ся капітан, котрому прийшло на гадку, що він буде міг побачити красну сьпівачку. — Буде з нас, коли Ваша донька поставить перед нас кусень хлїба і трохи сира. Возьмемо з собою дві, три фляшки вина і будемо бавити ся знаменито. Лагодьте, Веймане свій візок та їдьмо!

Капітан хотів борзенько вибрати ся в дорогу. Денис Вейман пішов лагодити візок, а Мільзом пішов за ним, але не дали капітанови довго надумувати ся, бо Денис Вейман вернув борзо і дав знати, що візок вже готовий.

— Уважайтеж добре, капітане! — сказав він. — Ніч темна; будемо їхати потемки.

Ніч була темна і здавало ся ще темнїйше, коли виїхали на гостинець, по котрім повезли Валентина Джернема.

Візок, котрим повозив Денис Вейман, був вже досить розтарадайканий, а коник, здавало ся, був норовистий; але їхав борзо дальше, а багнисті сторони як би в снї пересували ся борзо попри їдучих.

По шумі води, що серед тишини журчала з тиха, здогадував ся Валентин Джернем, що десь недалеко якась ріка; впрочім капітан не знав, де він.

Незадовго лишив ся Льондон поза ними. Так уїхали може яких шість або сім миль, а все держали ся ріки, бо чути було як она журчала, аж нараз заїхав Вейман перед якусь трохи поломану огорожу. Поза нею стояла якась хата, вкрита плоским дахом і єї лиш длятого було видко, що крізь вікно, заслонене якоюсь червоною хустою, нїби заслоною, добувало ся слабе сьвітло. Тут було ще виразнїйше чути шум ріки, а до того шуму шелестів ще й очерет від студеного нічного вітру.

— От, я мало що вже не минув Вашу хату, Томо, — відозвав ся Вейман заїзджаючи на то якесь непривітне обійстє.

— Такої темної ночи, як отся, Ви би могли її легко й переїхати — сказав на то Чорний Мільзом.

(Дальше буде).

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).